4 dekabr 2018-ci il

CEPEJ(2018)23

ƏDALƏT MÜHAKİMƏSİNİN SƏMƏRƏLİLİYİ ÜZRƏ AVROPA KOMİSSİYASI (CEPEJ)

Mediasiya bacarıqlarının inkişafı üzrə alətlər dəsti
CEPEJ-in mediasiyaya dair rəhbər prinsiplərinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi

Mediasiya üzrə əsas fəaliyyət göstəriciləri üçün ilkin cədvəl

(Mediasiyaya dair ilkin statistika)

Mediasiya xidməti göstərənlər, assosiasiyalar, institutlar və/və ya federasiyalar, fərdi mediatorlarlar və Avropa Şurasına üzv dövlətlər tərəfindən istifadə üçün

CEPEJ-in 31-ci plenar iclasında qəbul edilmişdir, Strasburq, 3-4 dekabr 2018-ci il

Bu tərcümə Avropa İttifaqı və Avropa Şurasının maliyyə dəstəyi ilə hazırlanmışdır. Onun məzmununa görə yalnız Avropa Şurası məsuliyyət daşıyır və Avropa İttifaqının fikirlərini əks etdirmir.

Tərcümə Avropa İttifaqı tərəfindən birgə maliyyələşdirilir

Bu sənəd “CEPEJ-in mediasiyaya dair rəhbər prinsipləri”nə (1-3. Mövcudluq, əlçatanlıq və məlumatlılıq) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Ədalət Mühakiməsinin Səmərəliliyi üzrə Avropa Komissiyası (CEPEJ) tərəfindən 2017-ci ildə keçirilmiş mediasiya sorğusu nəticəsində Avropa Şurasına üzv dövlətlər arasında əsas fəaliyyət göstəricilərinin qeydə alınmasında və ölçülməsində əsaslı fərqlərin olduğu aşkar edilib. Bəzi üzv dövlətlərdə bu cür statistik məlumatlar milli səviyyədə ümumiyyətlə toplanmır.

Əsas fəaliyyət göstəriciləri üzrə vahid qeydlərin aparılması üzv dövlətlərə mediasiya sistemlərinin monitorinqində kömək edir və bununla da gələcək siyasətin hazırlanmasında irəliləyiş əldə etməyə daha yaxşı imkan yaradır.

Buna görə də, "Mediasiya üzrə əsas fəaliyyət göstəriciləri üçün ilkin cədvəl" mediasiya sistemlərinin fəaliyyətinin ölçülməsini təkmilləşdirməyə kömək etmək və müxtəlif üzv dövlətlər arasında belə sistemlərin səmərəliliyinin müqayisəli təhlilini təmin etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Cədvəldən istifadə üçün izahedici qeydlər

İşlərin növləri və digər göstəricilər milli qanunvericilik və praktika nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırıla bilər. Bununla belə, Avropa Şurasının müxtəlif üzv dövlətləri arasında müqayisəli təhlilin aparılmasını təmin etmək üçün statistikanın elə aparılması məqsədəuyğundur ki, o, aşağıda təqdim olunmuş cədvələ uyğun olaraq əsas göstəricilərin çıxarılmasına imkan versin.

Cədvəl yalnız ilkin statistikanı əks etdirir. Mediasiya xidməti göstərənlər, assosiasiyalar, institutlar və/və ya federasiyalar, fərdi mediatorlar və üzv dövlətlər öz konkret məqsədləri üçün ağlabatan və faydalı olan digər effektivlik göstəricilərini əks etdirən məlumatları toplaya və qiymətləndirə bilərlər.

Mümkün olarsa, statistik məlumatların toplanması və qiymətləndirilməsi ildə bir dəfədən çox həyata keçirilməlidir.

Mediasiyaya dair statistik qeydlərin aparılması və təhlili işinin sürətləndirilməsi və səmərəliliyinin artırılması üçün informasiya və elektron kommunikasiya texnologiyalarından və xüsusi proqram təminatından istifadə etmək məqsədəuyğundur.

İstənilən halda statistik məlumatların toplanması və təhlili mediasiya üçün fundamental əhəmiyyət daşıyan konfidensiallıq prinsipinə zidd olmamalıdır.

İl ______

1. Mediasiya proseslərinin sayı

Say	Mübahisəli işlər [NA – məlumat yoxdur, NAP – aidiyyəti yoxdur, YYÇ – yetkinlik yaşına çatmayanlar]					
	Mülki və kommersiya işləri	Ailə işləri	Cinayət işləri	İnzibati işlər	Əmək mübahisələri	İstehlakçı mübahisələri
a) Mediasiya üçün tərəflərdən ən azı birinin etdiyi müraciətlərin sayı və yaxud məhkəmələr/digər qurumlar/vəzifəli şəxslər tərəfindən mediasiyaya yönləndirmələrin sayı	☐NA ☐NAP	☐NA ☐ NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
b) Tərəflərə mediasiya haqqında tanışlıq xarakterli məlumatların verildiyi ilkin mediasiya sessiyalarının və ya iclaslarının sayı	☐NA ☐NAP	☐NA ☐ NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
c) Bütün tərəflərin iştirakı ilə keçirilmiş mediasiya proseslərinin sayı	☐NA ☐NAP	☐NA ☐ NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
d) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	☐NA ☐NAP	☐NA ☐ NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP

2) Mübahisə məsələlər üzrə mediasiya üçün müraciətlərin növü (1c) və həll olunmuş işlərin növü (1d)

Mülki və kommersiya mübahisələri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

Ailə mübahisələri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

Böyüklərin mübahisələrindən irəli gələn cinayət işləri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

Yetkinlik yaşına çatmayanların mübahisələrindən irəli gələn cinayət işləri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

İnzibati mübahisələr üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

Əmək mübahisələri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	(x) Mediasiya proseslərinin sayı	(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı	Həll olunma faizi (y/x %)
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

İstehlakçı mübahisələri üzrə mediasiya

Müraciətin növü	**(x) Mediasiya proseslərinin sayı**	**(y) Mübahisəni tam və ya qismən həll etmiş mediasiya proseslərinin sayı**	**Həll olunma faizi (y/x %)**
a) Mediasiya məhkəməyə müraciət üçün ilkin şərt kimi qanunla tələb olunur	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
b) Məhkəmə icraatının gedişində hakim və ya prokuror tərəfindən məhkəmə işi ilə əlaqədar mediasyaya yönləndirmə və ya mediasya barədə göstəriş	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
c) Mübahisə yarandıqdan sonra mediasiya barədə razılaşma əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
d) Mübahisə yaranmazdan əvvəl imzalanmış müqavilənin maddəsi əsasında könüllü mediasiya	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	
Cəmi	*= 1c*	*= 1d*	

Qeyd: Mediasiya proseslərinin hər bir qrupu konkret mübahisə məsələləri (məsələn, icarə, bank işi, boşanma, telekommunikasiya və s.), mübahisələrin dəyəri və/və ya digər müvafiq parametrlər üzrə bölünə bilər.

3) Mübahisəli məsələlər üzrə mediasiya prosesləri və birinci instansiya məhkəməsinə daxil olan işlər arasında balans nisbəti *(üzv dövlətlər tərəfindən hesablanmalıdır)*

Mübahisəli məsələlər	**(x) Tam mediasiya proseslərinin sayı (1c)**	**(y) Birinci instansiya məhkəmələrinə daxil olan işlərin sayı**	**Balans nisbəti, faizlə (y/x %)**
a) Mülki və kommersiya mübahisələri			
b) Ailə mübahisələri			
c) İnzibati mübahisələr			
d) Əmək mübahisələri			
e) İstehlakçı mübahisələri			
f) Cinayət işləri üzrə mübahisələr	Böyüklər YYÇ	Böyüklər YYÇ	Böyüklər YYÇ

4) Mediatorların sayı və ixtisasları[1]

İxtisaslar	Mediator kimi akkreditə olunanlar	Mediator kimi akkreditə olunmayan peşəkarlar
a) Vəkillər və digər hüquqşünaslar	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
b) Notariuslar	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
c) İcra məmurları	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
d) Hakimlər	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
e) Psixoloqlar	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
f) Digər[2]	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
Cəmi		

5) Mediatorların ixtisaslaşdığı sahələr

Mediatorların ixtisaslaşdığı mübahisələr	Mediator kimi akkreditə olunanların sayı	Mediator kimi akkreditə olunmayan peşəkarlar
a) Mülki və kommersiya mübahisələri	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
b) Ailə mübahisələri	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
c) İnzibati mübahisələr	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
d) Əmək mübahisələri	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
e) İstehlakçı mübahisələri	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
f) Cinayət işləri üzrə mübahisələr	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP

[1] Mediatorlar şəbəkəsinin fəaliyyətinə nəzarət etmək üçün mediatorların və mediasiya xidməti göstərənlərin sayının ölkənin müxtəlif şəhər və rayonları üzrə bölgüsünü aparmaq məqsədəuyğundur.
[2] Lütfən göstərin.

6) Mediatorların sayı, mənsubiyyəti və ixtisaslaşdığı sahə

Mənsubiyyət	Mübahisəli məsələlər üzrə ixtisaslaşma sahəsi					
	Mülki və kommersiya mübahisələri	Ailə mübahisələri	Cinayət işləri üzrə mübahisələr	İnzibati mübahisələr	Əmək mübahisələri	İstehlakçı mübahisələri
a) Özəl	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
b) Məhkəmə ilə əlaqəli	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
c) Kommersiya Palatası	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP

d) Vəkillər Assosiasiyası	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
e) Dövlət və ya bələdiyyə	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
f) Digər[3]	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP	☐NA ☐NAP
Cəmi			Böyüklər ☐NA ☐NAP YYÇ ☐NA ☐NAP Cəmi ☐NA ☐NAP			

[3] Lütfən göstərin.